

שו"ת סיכום הדף היומי

מייל: n101@okmail.co.il פקס: 03-5709307 ניתן לקבל כל יום לתיבת מייל או לפקס.

ראש השנה - כ"ו

1. סנהדרין שראו אדם שהורג, האם יכולים לדון בענין זה?

לר' טרפון - יכולים לדון. חלקם יהיו עדים וחלקם דיינים. לר' עקיבא - כולם יעידו ואינם יכולים לדון. כיון שאין עד נעשה דיין. משנתנו שמכשירה הדיינים לקידוש החודש אע"פ שראו - מתיישבת אף לשיטת ר"ע, שדווקא בדיני נפשות שהתורה אמרה, "ושפטו העדה והצילו העדה" שצריכים להפך בזכותו וכיון שראוהו הורג לא יחפשו זכות, משא"כ בקידוש החודש.

2. כל השופרות כשרים לתקיעה. לחכמים חוץ משל פרה. ולר' יוסי אף של פרה כשר. מה טעמם של חכמים?

- א. מפני שנקרא קרן. ולר' יוסי הרי כל השופרות נקראים קרן "במשוך בקרן היובל". ורבנן עונים שכולם נקראים אף שופר ושל פרה - רק קרן ור' יוסי עונה ששל פרה גם נקרא שופר דכתיב "משור - פרה". ורבנן עונים שכוונת הפסוק שור של מעשה בראשית שהוא בן יומו וגדול כפר.
- ב. עולא: לרבנן יש טעם נוסף מלבד מה שנקרא קרן. כיון שאין קטיגור נעשה סניגור, שמזכיר מעשה העגל' וכמו שכהן גדול לא נכנס בבגדי זהב לפני ולפנים. ר' יוסי עונה ששופר, כיון שהוא בחוץ, אין בזה חסרון של קטיגור נעשה סניגור.
- ג. אביי: א. שנקרא קרן. ב. שופר אחד' ולא שנים ושלושה. וקרן פרה עשוי מגלדים נראה ככמה שופרות. ור' יוסי עונה שמחובר ונחשב שופר אחד.

3. אלו עבודות מזכירות לכאורה את מעשה העגל. ומ"מ מותרות?

- א. דם הפר שמזים ביוה"כ בקודש הקודשים. הטעם - הואיל והשתנה ואין ניכר שהוא מהפר מותר להקרבה.
- ב. ארון כפורת וכרובים, שעשויים זהב. הטעם - כיון שאין החוטא מקריב, אין חיסרון.
- ג. כף ומחתה העשויים מזהב - כיון שכל האיסור הוא להתנאות בזהב כגון בלבישת בגדים בעבודות הפנים.
- ד. בגדי זהב בעבודות חוץ - כיון שהאיסור דווקא בעבודות פנים. ואע"פ שגם השופר הוא בחוץ, כיון שבא לזכרון נחשב כעבודת פנים.

4. אלו לשונות התבאר לחכמים פירושם, ע"י ששמעו, דיבור בני אדם?

- א. ר' עקיבא סיפר שכשהלך לערבא, היו קורים לאיל - 'יובלא'. וכשהלך לגליא, קרו לנדה - גלמודה, גמולא דא - מובדלת זו מבעלה. וכשהלך לאפריקי, קרו למעה - קשיטא, והנפק"מ לפרש קשיטה שהוזכרו בתורה מאה מעות.
- ב. רבי כשהלך לכרכי הים, שמע שקרו למכירה - כירה והנפק"מ לפרש הפסוק "אשר כריתי לי".
- ג. ר"ל כשהלך לתחום קן נשריא שמע שקורין לכלה ניפי ונפק"מ לפרש הפסוק "יפה נוף" ולתרנגול שכויו לפרש הפסוק "מי נתן לשכויו בינה"
- ד. לוי, אדם אמר לו: 'קבען פלוני' ושאל לוי בביהמ"ד מה פירוש 'קבען' אמרו לו 'גזלן' מלשון 'היקבע אדם אלוקים' ורבא מברניש אמר שיכול לדעת מעצמו הפירוש, ע"י שהוא מברר אצל השואל, איך קבען? ובמה? ומדוע? אמנם לוי לא שאל כיון שחשש שהמדובר על מעשה איסור.
- ה. חכמים לא ידעו לפרש המילה סירוגין במשנה במגילה, עד ששמעו את שפחתו של רבי מעירה 'עד מתי אתם נכנסים סירוגין סירוגין' והבינו. החלולגות שמונעים מכה"ג בעיוה"כ - שפחתו של רבי העירה לאדם המפורז מין ירק המכונה פרפיחיה: עד 'עד מתי אתה מפזר חלולגתך'.
- ז. לא ידעו לפרש הפסוק "סלסלה ותרוממך", עד ששמעו את שפחתו של רבי מעירה לאדם 'עד מתי אתה מסלסל בשערך'.
- ח. לא ידעו לפרש הפסוק "וטאטאטיה במטאטא השמד", עד ששמעו שפחתו של רבי אומרת 'קחי מטאטא וטאטאי הבית'.
- ט. לא ידעו לפרש "השלך על ה' יהבך והוא יכלכלך", עד ששמע רבב"ח ישמעאלי שאמר לו 'שקול יהבך' והשלך על גמל'.

5. מה ההבדל בין מצוות שופר של ראש השנה לשל תעניות?

- שיטת ת"ק - ר"ה: א. של יעל שהוא פשוט. ב. ובביהמ"ק פיו מצופה זהב. ג. שתי חצוצרות מהצדדים שופר מאריך וחצוצרות מקצרות. תעניות: א. של זכרים שהם כפופים. ב. פיהן מצופה כסף. ג. שתי חצוצרות באמצע והן מאריכות כיון שמצוות היום בחצוצרות. יובל: שווה בדיני התקיעה לר"ה וכן בדיני הברכות במוסף.
- שיטת ר' יהודה - ר"ה זכרים כפופים, של יובל יעל פשוט. [ור' לוי פסק: של ר"ה של זכרים כפופים כר' יהודה ואף של יובל בזכרים וכתנא קמא טעם המחלוקת - לר' יהודה: בר"ה עדיף שאדם יכופף נפשו בתפילתו. וביוה"כ עדיף שפשוט ליבו ויישר. ות"ק סבר: בר"ה עדיף שיישר נפשו שנא' נשא לבבנו אל כפים. וביוה"כ נלמד ג"ש מר"ה. ותעניות כדי להבדילם, תקנו שיהיו בכפופין.]